

8834

IV

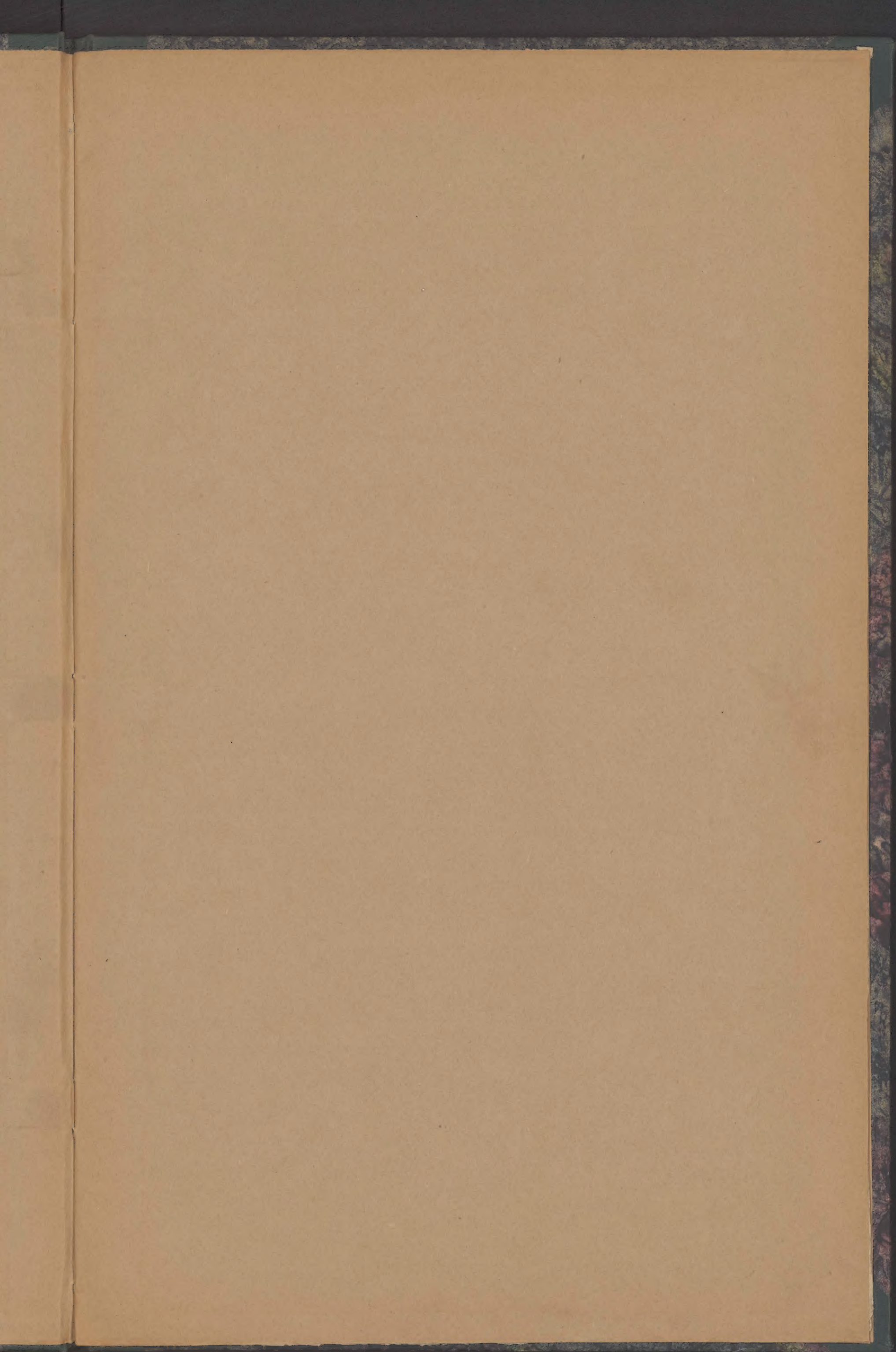

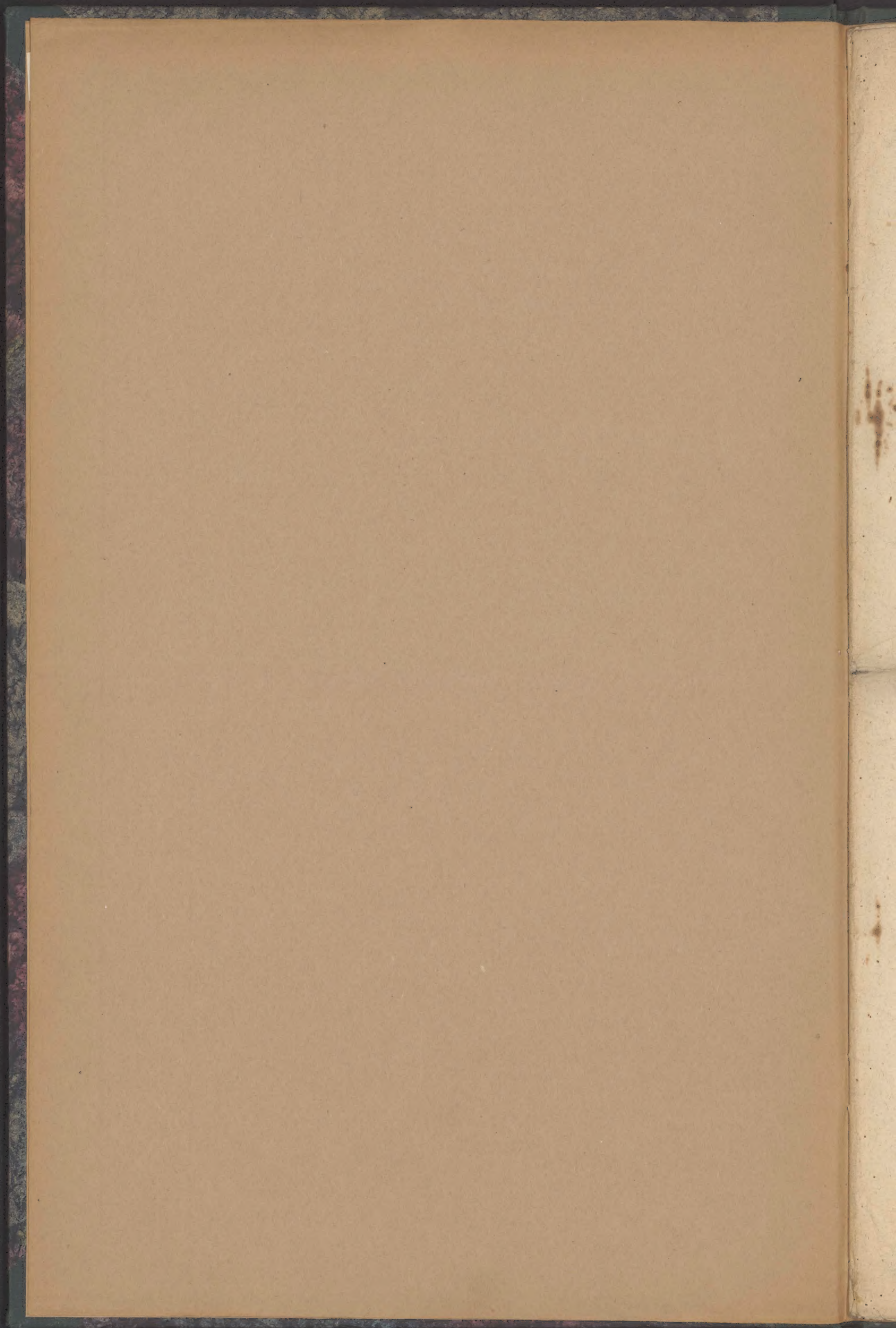
8834

IV

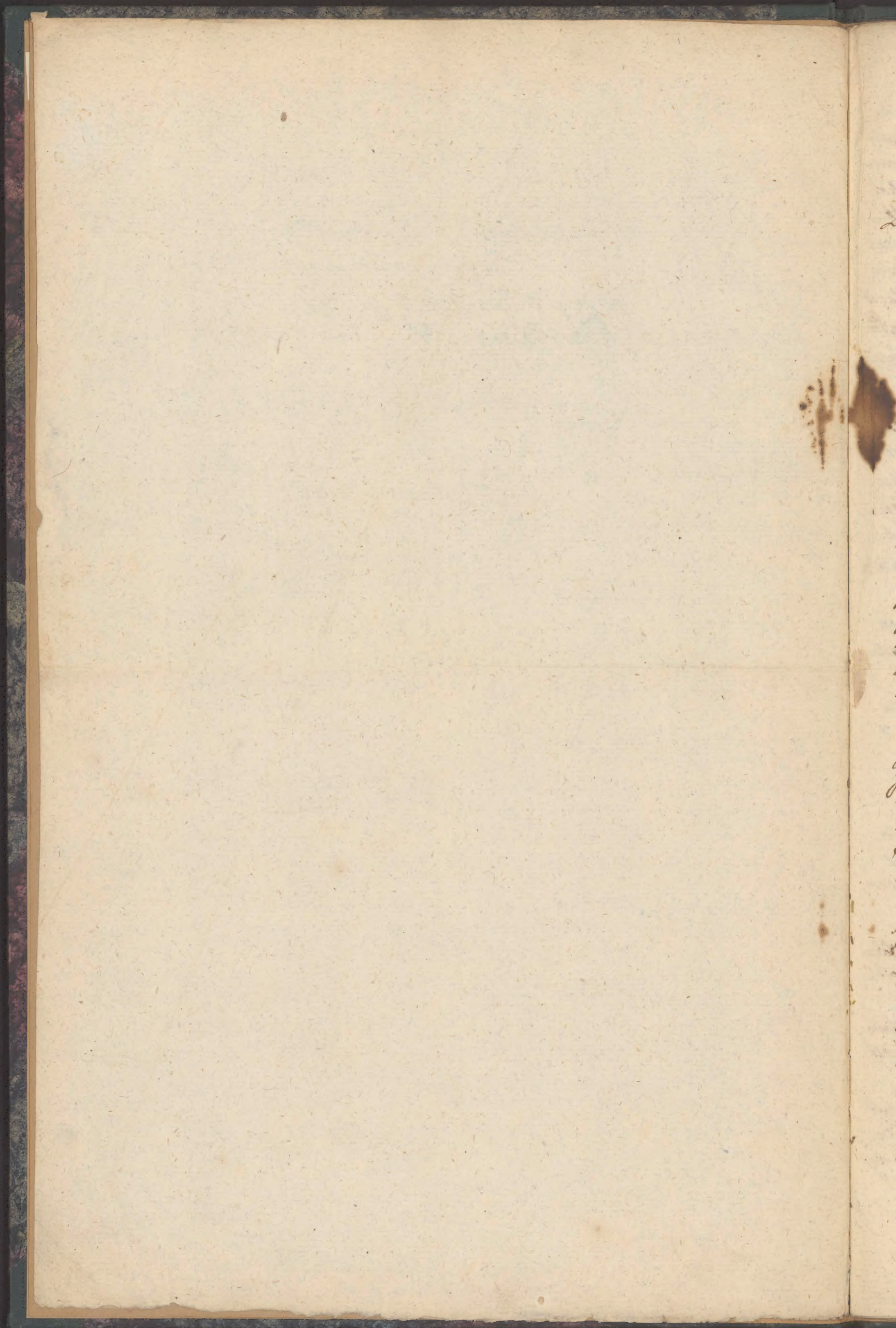
Autorem niniejszego „Wykazu” jest Sebastian Girtler.

„Wykaz” wydany z rękopisu Nr. 5176 i opublikowano w r. 1943.

4
Kročki z niektorými Wypisnieniami Wykaz
Stann Sakoty Gd Akademii Kráľovskej
po dnia 15 Lipca 809
po dácii 4 Styernia 812.

Wykaz Kroków

Stanu Akademii Krakowskiej i jej okoliczności i sprawy.

od 15 Lipca 809 to jest od dnia wstąpienia wojsk polskich do Krakowa!

po dzień 7 Sierpnia 812, jako po dniu Instalacji i ekspedycji Dyrekcji Edukacji.

Zanim po wstąpieniu wojsk polskich do Krakowa, w samowładnym Urzędzie Administracyjnym Powiatu Krakowskiego ustanowiony był Andrzej Wydział Edukacji, i tym był mianowany J. P. Przybylski Dyrektorem w Szkole Głównej Nawaryckiej.

Ten w krótkie dla siebie zdrowia, na prośbę swoją, od tego Urzędu uwolniony, a na jego miejsce mianowany Radca Wydziału Edukacji J. W. Antoni Strabina Małachowski z Orlisz, a razem Prezesem Komisji do interesów Akademickich, przystąpił do bieżącej pracy Akademii, obierając sobie nieodwrotnie przypisaną ten przedmiot i dla tego, postanowioną była Komisja do interesów Akademickich, z której z kolei Komisarzy i tytułu Asesorów, trzech z porządku, który był onar Prezesem, miał Wydział Gabinetów i Muzeów, drugi Domów, Trzeci funduszy i Aktywów, cztery Szkół niższych.

Czynności tej Komisji.

Sprowadzone zostaty rejestra Gabinetów i Muzeów, przez zrewidowanie ich i porównanie z Inwentarzami, postarano się zapewnić o ich całości, przez wzięcie spisu od Profesorów bieżących na ich całość. Dotychczas starania o wyrobienie uwolnienia domów Akademii od kwaterunku, nie podobna bowiem było bez funduszy i dochodów, podjąć mówić Kosztu od tego kwaterunku nieodpłatnie. Wreszcie Komisja w sprawie rachunków, z obrotami, które z różnych względów miały sobie dane różne kwoty, to na Administrację ogólną, to na potrzeby Katedr itd., refutując kwoty od nich odebrane, i z tych pieniędzy opędzono wszystkie potrzeby. Z tego przychodu popłacono nadalili uwolnionych, odchodzącym Profesorom cudzoziemcom, z tego przychodu opłacono Kancelistów, Bedellerów i Skrzyni, z niego utrzymywano Ogrod Botaniczny, dano 3000 zł. Kancelarii Wiedeńskiej w nominalnej wartości, na potrzeby Drukarni Szkoły Głównej itd. i to po dniu 14 Sierpnia 810, bo dzień ten w tym dniu, pierwszy raz z kasy Powiatowej, na pensje i wszystkie potrzeby Szkoły Główniej i Szkół w obrębie Miasta Krakowa, dano 10000 zł. Kancelarii Wiedeńskiej w nominalnej wartości. Podano Urzędowi Akademii Komisji Asesorów funduszy. Zapewniono się o całości Archiwum funduszy Edukacji, tudzież Kancelarii Szkoły Główniej, rozpisano Dobra na roboty w obwodzie. W dniu 1 Września 809 przestano zaprzętać do Urzędu Akademii, licząc i ich w trybie Szkoły rozporządzać się miały, trwając bowiem zawieszenie broni, a zatem sama Komisja nie wiedziała, czy jej przedsięwzięcia w tej mierze należało, tym czasem jednak, zatrudniono się opatreniem domów Szkolnych w miejscowe istotne potrzeby.

Wtenczas w chwili, gdy przysła wiadomość o zawartym traktacie Wiedeńskim, przybywszy J. W. Antoni Strabina Małachowski z Orlisz, jako Komisarz od Kręgu centralnego, i prezydentujący podany sobie Wład Nauh, zgodził niezwłocznie przedstawienia Kandydatów. **Co**

Co gdy wskazywaniem zostało, rozporządzać się Nauki w Gimnazjum i po Szkole niższych, i zaraz Komisja do interesów Akademii rozważana została, Radca Wydziału Edukacji swoje Urządowanie, względnie tej Szkoły kontynuował w Urzędzie Akademickim, interes zaś Akademii, jednemu z członków tejże Komisji, przez tegoż Komisjarza od Kręgu centralnego, powierzone zostały do administrowania, przez uchylanie się bowiem i wyjazd wysłanych Profesorów cudzoziemców, na ichną perswazję słowem się do rozstrawienia tej nie chcąc, wtenczas Akademia upadła.

Wtenczas zatrudniono się utworzeniem Biuletynu Urzędowania Szkoły Głównej, najprzód postarano się odyż, jako lewoty Wład Austrii w ostatnim Roku przeznaczył na Szkołę Główną i Szkoły w obrębie Miasta Krakowa,

i kwotę z takiego listego obrachunku wygażnioną, przyjęto za rasadę dochodu i wydatku roznego, i na
tej zasadzie projektowany był, istoty Etat. Potem zastanowiono się nad dogodnością Ustawy Austry
przez którą ustanowiony był Senat Akademicki do radu szkoły Gł., atoreny z Rektora, Hek Dyrektora,
tytuł Daichauów, tytuł najstarszy w każdym Wydziale Nauk Profesorów, z Dyrektora Gimnazji,
Dyrektora Szkoły Normalnej, i Syndyka, projektowano Rząd Szkoły Gł. atoreny z Rektora, Hek Dyrektora
Facultatu, tytuł Daichauów, Dyrektora Gimnazji, Szkoły Normalnej, twierdząc z Prokuratorem i Sekretarzem,
i Głoby do tych Urzędów proponowano. Ustanowienie to dla tego zdawało się być dogodnym, iż Rząd Gł.
Gł. był w rękach Gł. Książęcej Nauki, i szefunkli i zwierzchni, Gł. Wydziałowy i zastępcy wstanie
Nauki, a zatem Świadczący Stanu tej Akademii, i jej praw, przywilejów, funduszu i interesów, a Pro-
fesorowie byli małe przed sobą obszerne prace swoje pole, temu się tylko poświęcić mieli, a być wocheni
do zatrudnienia im nie wiadomych a nawet z wielu miar, często obcych.

Proponowano także na Katedry, na rektore Emerytów, którzy się jeszcze podjęli chcieli, na inne Profy-
torów byłych z Rządu Austri, na inne, Głoby, mniej więcej z dwiema zdolnościami, na inne (2) zastępcy
na niektóre naliczenie Kandydatów dla braku Głob nie podano, (2) a ten wysłuszkien nie można było zgo-
dnie z prawem powiadzić, iż jest w Anglii drukiem ogłoszony, mający napis *Sprawa z Ściółkuse-*
go Urzędowania Języka Edukacji, w na karcie 45, iakoby Etat obejmował tylko, Urzędników, Emerytów i Profes-
orów do szkół wyższych, a i dopiero śród nich Profesorami Katedry w szkole Gł. obsadzili. Proponowano także
zaprowadzenie Instytutu Królewskiego. (3)

Nakoniec proponowano nie które ogólne Ustawy, do Urządzenia Szkoły Gł., a wreszcie Ustawy bywają Kom-
missary Edukacji do załatwiania przepisano, że one i wreszcie, nie sprzeciwiały się Artystom w Urzędowaniu do za-
łatwiania przedanych i przepisanych.

Skończyły się wszystkie projekta wygotowane i gotowi byli Naczelnemu Wodrozi podane zostały, tedy Tenie
władzę swoją, iaką miał wódcas Namieśnika Napoleona II. w rządzeniu tą częścią Kraini, projekta te
rozrysł, przysłał i zatwierdził, a następnie w Dniu 2 Grudnia 809 wydał.

Zaprowadzenie tegoż Urządzenia, twierdząc Rząd Szkoły Gł. i jej ekynucji.

W dniu 5 Grudnia 809 septy się do Kollegium Królewskiego Głoby mianowane do Kładu Rządu Szkoły Gł., na
Posiedzenie, obwieścione przez Rektora, przyszedł na to Posiedzenie Jw Referendarz Gwiltu - Lemajowski przy-
jrzem Gł. Naczelnym Wodrozi, zagaiwszy go krótką przemową, oddał do załatwienia, iakie prawidło, Urządzenie rzeczy,
a Etat Prokuratorowi, po cenie oddał się.

Po oddaleniu się tegoż Jw Referendarza, Prokurator przeczytał Etat, i uchwalono natychmiast, aby wszystkie Głoby
przez Etat mianowane, postane były niekwestownie rozstrzygnięte, co też zaraz ustuł signionku zostało, wyznaczono także
Delegację do Jw Gł., w celu oświadczenia im imieniem Szkoły Gł. uszanowania i wdzięczności.

Głoby werowane pospieszyły do swego powołania, opuszczając inne swoje widoki, i Korzyści, w ułudzie, że Rząd Kmie-
ny ~~z~~ nie puste mimo, tego iż poświęcenia się dla sprawy publicznej, w przedmiocie, tak wielkiej wagi, iak jest
oświecenie publiczne.

Na drugim Posiedzeniu Rządu Szkoły Gł. pominęły się tylko le bardzo rozmaitych przedmiotów, które statutowały być
potrzeba: sprawozdanie Delegacji, do utożsamienia Ordynacji dla Prokuratora, rozględn Posiedzeń i Kancelaryi, i Rząd
projektów przez Urządzenie do wypracowania poleconych, iakieś wyodrębowanie tegoż Urządzenia, i przestawia go do wy-
stępu Zgromadzenia Szkoły Gł.

Wysokie Najjaśniejszemu Panu Sławi, bo Radca Sąd Główny na Posied. dnia 15 Maja. Prośba dla uwiecznienia
Pamięci Bytności Króla Jmci ośrodek ogłosz. tudzież Pomnik nad Drzewami Amfiteatru sporządzone
postanowione.

Wkrótce wróżyte do stało Archiwum Akademii do Warszawy, niemi go stało wywieziono, prześlano Jmci Eduka-
cyjnej w tej mierze prośbę, odebrało odpowiedź, jak Świadczą Akta Sąd Główny, że to jest na koszt Jmci Minister
Sprawiedliwości, zamówiono prośbę do Najjaśniejszego Pana, a gdy Jmci Minister Sprawiedliwości tak
pisownie, jako też bieżą w krak, jako Kommissarz Belwarski, Jmci do zaprowadzenia. Prośba Napoleona,
prezentażacy Mu się Akademii, wyraża ustnie wymawiał ten słów, Świadcząca iż to jest Jego było wkrótce, Świadczą
Główny sprawiedliwości, się, powtorzyła Jmci Eduk. swoje reprezentacje i prośby, jakie zostały odpowiedź, Świadczą
Akta Sąd Główny.

Po tym pierwszym najjaśniejszemu wyrażeniu, wkrótce nastąpiło drugie, bo Jmci Eduk. odmówiła Radzie
Sąd Główny dalszemu nad Akademią po krak przez Urządzenie d. 2 Grudnia 809 ię wrocone, chociaż Urządze-
nia tego Najjaśniejszy Pan nie uchylił żadnego wyroku. Akta Sąd Główny przestala z tego powodu
Jmci Edukacyjnemu reprezentacje i prośby, o nieudzielenie ię praw Sąd Główny.

Na tem drugim poszło trzecie, bo Jmci Edukacyjna nie z powodu ~~banalności~~ względu na kurs banknoty,
jak jest w sprawie z Sioletu Urządzenia na Karze 48, ale dlatego przyczynę, jakoby wskazywał Urząd-
zenie Wydziału pensye, do potrawy zredukowane były miały, jak to w Akcie Rady Sąd Główny z Miesia-
ca Sierpnia 810 widzieć można. Zredukowała wszystkie pensye, a nawet kwoty na Adm. Spraw
i potrzeby Katedr do 1/3, a zatem znów nie do 3/4 jak w rzeczywistości ię powiedzieli. Do
dwukroć podawane były prośby i przedstawienia, Jmci Eduk. nie odmieniła nie z tego rozporządzenia,
gdyż, iż tylko ci mają w całości pobierać, którzy nie mają więcej niż 500 zł rocznie pensyi. Lecz co naj-
więcej zastanowienia ię godne, że w owej Kierowni nie nie wspomniano bynajmniej o tem, że wiele
słob, nawet takich, które bez ię, bez prośby, bez przedstawienia, bez Jmci, powołanemi są, nie
zapłacono po dziś dzień z Kasa 1810 na 1811, nawet w 1/3 rachując, kiedy tym czasem przez myślenie ię
mieleć nadto więcej i powinnu powrócić, a co Jmci Edukacyjnemu wiadomo było, że Rachunek Spółstworu
przemennie sporządzone na werwaniu Łaszy Prefekta i w skutek rozporządzenia Jmci Eduk. do 1 Sierpnia 1811
wykazywały ię najdokładniej, co kto odebrał, ile mu się ię należało, lub ile udebrał, oddany prze-
mnie w Sierpniu 811 do Prefektury, tu się znagując, podobny ię ten exemplar, Kasyer Sąd Główny, przestala
był Jmci Edukacyjnemu ię podobno.

Widząc Rada Sąd Główny Pan wódcas obecną, prosiła Jmci Eduk. o przyjęcie od niej Delegacji, która by wpy-
ścić potrzebne była w stanie uzyskać wyrażenia, aby skrócić czas czynienia, i zbliżyć ię na przegadanie
oła Dobra Krak, zaprowadzenie porządku w rzeczach Edukacyjnych, odpowiedź, jak Świadczą Akta, odebrała
Rada Sąd Główny, że gdy tego Jmci Eduk. widzieć będzie potrzeby, tedy werwie Delegację, a w miarę, że Jmci Eduk.
nie ma myśli obalić Sąd Główny w krak, ale zaprowadzić drugą w Warszawie (3.)

Gdy się to działo, ię ciwarte, ^{nie było wyrażenia} przysłało od Jmci Edukacyjnej, ^{wyrażenie} to ię przysłała
dla Jmci Markowskiego nominacy na Profesora Chemii, nie mogła Rada Sąd Główny ię oboktue tego przyjęcia i następ-
ujących sprawiedliwych powodów, Jmci na Profesora Łaszy był przeznaczonej Stajem Jmci Jmci, w skutek
tego, Jmci 2 Włosa werwacy, był ię w drodze, a zatem ocywiście działo się Włosa Jmci Jmci, a Rada Sąd
Główny była wystawiana na to, żeby była sprawiedliwa bez ię ię tego Jmci ię ię Jmci. Lę że Jmci Jmci-

(3) po rozważeniu Rady Sąd Główny, które nastąpiło d. 15 Grudnia 810, a to oddalenie od 1 Maja 811.

nie śliniłowaty, ale wyprem byty powodem do inienawości zenua perswadiując, a nie możności dobrymania przycereu
kšientom; oburata Go. Stāt w Nim duży zemsty, ~~wraz~~ podburzania jich dopiero byto wyięty czeremienia byty spofoby,
do utorowania sobie zemsty, rena zaccpt inż inawnie deiatu i dowioist, do czego częty, bo wż 8 Grus 310 zezura cšpy ofoby
na kade 34 44, tam nie przyszedł, przystat tylko na piśmie zapytanie, czyli kade 34 44, zechie mu obnowolnić odni
kasz i kancellarya, pod jego zarządzenie, a ofoby inne kade 34 44, aby się zwróty głosu deydniwego, zamięnisi
go na donadory. Kade 34 44 Urządzenie 8 2 Grus 310, inko nie uchyłone indym reprodien. Wypia mcepręgo kade
pozytuży za zasady swego postępowania, bo bez tego iey Urządzenie byto kade, odnowiły 10 kade kade zapytana
w Extrakcie Dnemu postata, że na fundamencie Urządzenia, do tego zapytania affirmatiwie przychylić się nie może, nie
przesłat na ten, iż dat ofobnie piśmie, aby i ofoby nie przystomnie cęty swoje deklaracje, które podobuż negatiwie na pi-
śmie dane, przesłanemi mu zostały.

W dniu 15 Grudnia 810 nastąpiło rozwiązanie Rady, Sek. Gł. w posobie, i jak gdyby nie było w skutku przerwania i jakoby przedsięwzięto go dla uspokojenia Burmistrzów, a Sekret, który wiedział o wszystkim, nie mógł do tego, który w skutek sporych dyskusyj, ostatecznie miał Sek. Gł. sam przez ostateczne pisma najwyższej instancji, który w dzień ten kłopotliwie umyślił, że Prefektowi o przysiężenie tego rozwiązania a nawet nie wyłożymy, wyłożył 24. by Posiedzenia po dw. razy i przedtę do Prefekta o przysiężenie, wchodząc, gdy przysiężenie do tego. Sek. Gł. 2. jednym Radcą, 2 Sekretarzem i kalkulatorem, Sekret, co samego Prefekta i wyłożył, który nie mógł nie zastanowiło, nie wchodził i nie wchodził się odnawiać zadumienia i zastanowienia, jakoby o niczem nie wiedział.

Wydarzenia po rozwiązaniu Rady Sejmoty Główny.

[illegible]

142

64

To

6

14

6

2

本

4

1

b

1

6

2

23

PA.

19

11

6.

4

18

1910

10

Q. 1. 2. 3.

[illegible]

his will
 & the
 we i
 the by
 y, not
 e more
 angel, a
 & am
 ch, gt
 ay, co
 ong, w
 d, w
 h, l
 m, y
 adu by
 o, l
 od, r
 a, r
 t, s
 w, m
 l, y
 r, a
 r, l
 p, to
 y, p
 e, i
 d, t
 w, y
 h, l
 h, i
 m, y
 o, d

